

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.7.2020
COM(2020) 283 final

2020/0156 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o úpravy rámce pro sekuritizaci na podporu hospodářského oživení v reakci na pandemii COVID-19

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2020) 120}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013¹, známé jako nařízení o kapitálových požadavcích (dále jen „nařízení o kapitálových požadavcích“), spolu se směrnicí 2013/36/EU², známou jako směrnice o kapitálových požadavcích (dále jen „směrnice o kapitálových požadavcích“), stanoví obezřetnostní regulační rámec pro úvěrové instituce působící v Unii. Nařízení o kapitálových požadavcích a směrnice o kapitálových požadavcích byly přijaty v reakci na finanční krizi v letech 2008–2009 za účelem posílení odolnosti institucí působících ve finančním sektoru EU, přičemž převážně vycházejí z globálních standardů dohodnutých s mezinárodními partnery EU, zejména s Basilejským výborem pro bankovní dohled.

Nařízení o kapitálových požadavcích bylo následně několikrát pozměněno s cílem odstranit zbývající nedostatky v obezřetnostním regulačním rámci a provést některé zbývající prvky reformy finančních služeb na globální úrovni, které jsou zásadní pro zajištění odolnosti institucí. Jedním souborem změn, obsaženým v nařízení (EU) 2017/2401³, byl zaveden revidovaný rámec pro sekuritizaci, který přijal Basilejský výbor pro bankovní dohled v prosinci 2014⁴ (dále jen „revidovaný Basilejský rámec“). Revidovaný Basilejský rámec byl navržen tak, aby snížil složitost tehdy platných regulatorních kapitálových požadavků, lépe odrážel rizika pozic v sekuritizaci a umožňoval institucím určit požadavky na kapitálovou přiměřenost prostřednictvím vlastních výpočtů a na základě informací, které jsou institucím dostupné, a tím omezoval závislost na externím ratingu.

S cílem dále podporovat rozvoj vysoce kvalitního sekuritizačního trhu EU založeného na řádných postupech zahrnovalo nařízení (EU) 2017/2401 také změny, jejichž cílem bylo zajistit rizikově citlivější regulatorní zacházení pro jednoduché, transparentní a standardizované (dále jen „STS“) sekuritizace v souladu se standardy alternativního kapitálového zacházení pro „jednoduché, transparentní a srovnatelné“ sekuritizace, které Basilejský výbor pro bankovní dohled zveřejnil v červenci 2016⁵. Kritéria způsobilosti pro STS sekuritizace jsou stanovena v nařízení (EU) 2017/2402⁶, které rovněž stanoví soubor obecných požadavků v oblasti ponechání si rizika, náležité péče a zpřístupňování informací pro všechna odvětví finančních služeb.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2401 ze dne 12. prosince 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky (Úř. věst. L 347, 28.12.2017, s. 1).

⁴ <http://www.bis.org/bcbs/publ/d303.pdf>

⁵ <https://www.bis.org/bcbs/publ/d374.pdf>

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402 ze dne 12. prosince 2017, kterým se stanoví obecný rámec pro sekuritizaci a vytváří se zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci a kterým se mění směrnice 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 347, 28.12.2017, s. 35).

Závažný hospodářský otřes způsobený pandemií COVID-19 a výjimečná opatření proti šíření nákazy mají dalekosáhlý dopad na ekonomiku. Podniky čelí narušení v dodavatelských řetězcích, dočasným uzavřením a omezené poptávce, domácnosti jsou ohroženy nezaměstnaností a poklesem příjmů. Veřejné orgány na úrovni Unie i členských států přijaly rozhodná opatření na podporu domácností a solventních podniků, aby dokázaly tomuto závažnému, avšak dočasnému hospodářskému zpomalení a následným nedostatkům likvidity odolat. Díky reformám, které byly provedeny v důsledku finanční krize v roce 2008, jsou instituce dnes dobře kapitalizovány a jsou mnohem odolnější, než tomu bylo v roce 2008. To jim umožňuje hrát klíčovou úlohu při zvládnutí hospodářského otřesu v důsledku pandemie COVID-19. Nicméně nejistota spojená s tempem oživení hospodářské činnosti bude mít nevyhnutelně dopad na bankovní sektor, a to včetně očekávaného nárůstu objemu úvěrů se selháním v důsledku hluboké recese vyvolané krizí související s pandemií COVID-19.

Sekuritizace může hrát důležitou úlohu při zlepšování schopnosti institucí podporovat hospodářské oživení, neboť institucím nabízí účinný nástroj pro financování a diverzifikaci rizik. V rámci hospodářského oživení po pandemii COVID-19 je proto nezbytné tuto úlohu posílit a pomoci institucím, aby byly schopny směřovat do reálné ekonomiky dostatečný kapitál. Při tom lze vycházet zejména z nedávné práce Evropského orgánu pro bankovníctví (dále jen „EBA“) a uvedeného výsledku dosáhnout prostřednictvím tří cílených změn zaměřených na zvýšení celkové citlivosti unijního rámce pro sekuritizaci vůči rizikům, díky němuž by pro instituce bylo ekonomicky schůdnější využívat sekuritizační nástroje v rámci obezřetnostního rámce, který dostatečně zajišťuje finanční stabilitu EU.

Zaprvé je nezbytné zajistit rizikově citlivější zacházení pro STS rozvahové sekuritizace v souladu s doporučením orgánu EBA obsaženým ve „Zprávě o STS rámci pro syntetickou sekuritizaci“⁷. Na základě rozsáhlé analýzy vývoje a trendů na trhu s rozvahovými syntetickými sekuritizacemi v EU, včetně údajů o historických selháních a ztrátovosti syntetických transakcí, zpráva doporučuje zavedení meziodvětvového rámce EU pro STS rozvahovou sekuritizaci, který bude omezen na rozvahovou syntetickou sekuritizaci a bude založen na společném souboru kritérií způsobilosti. Doporučuje také cílené diferencované obezřetnostní zacházení s expozicemi vůči STS rozvahovým sekuritizacím, přičemž se bere v úvahu zejména snížené riziko zmocnění a modelu oproti expozicím vůči rozvahovým syntetickým sekuritizacím jiným než STS.

Sladění obezřetnostního zacházení je rovněž široce uznáváno jako nezbytný krok při další podpoře institucí k tomu, aby při strukturování sekuritizačních transakcí nesly náklady vzniklé s cílem splnit kritéria pro STS sekuritizace.

Zadruhé je nutné odstranit existující regulační omezení sekuritizace nevýkonných expozic zakotvená ve stávajícím rámci. Jak zdůrazňuje stanovisko orgánu EBA 2019/13 k regulačnímu zacházení se sekuritizacemi nevýkonných expozic⁸, současný rámec nezahrnuje specifické rysy sekuritizace nevýkonných expozic, a vede tak k nadměrným kapitálovým požadavkům na tuto kategorii expozic, zejména v rámci přístupu k sekuritizaci založeného na interním ratingu (dále jen „přístup SEC-IRBA“) a standardizovaného přístupu k sekuritizaci (dále jen „přístup SEC-SA“). Přílišná konzervativnost tohoto rámce je způsobena skutečností, že byl navržen s výhradním ohledem na specifické rizikové faktory úvěrů bez selhání. Navrhuje se proto změnit zacházení se sekuritizacemi nevýkonných expozic stanovením jednoduchého a dostatečně konzervativního přístupu založeného na paušální 100% rizikové váze použitelné na tranše s vyšší předností v rámci tradičních sekuritizací nevýkonných expozic a na použití minimální úrovně ve výši 100 % pro rizikové váhy všech ostatních tranší

⁷ EBA/OP/2020/07 ze dne 6. května 2020.

⁸ EBA/OP/2019/13 ze dne 23. října 2019.

tradičních i rozvahových syntetických sekuritizací nevýkonných expozic, které budou i nadále podléhat obecnému rámci pro výpočet rizikově vážených expozic. Navrhované zacházení je v souladu s hlavními prvky přístupu, na jehož dokončení v současné době pracuje Basilejský výbor pro bankovní dohled.

Zatřetí se navrhuje změna čl. 249 odst. 3, který zavádí dodatečné kritérium způsobilosti pro uznávání osobního zajištění úvěrového rizika u institucí, které používají standardizovaný přístup k výpočtu kapitálových požadavků na sekuritizované expozice. Konkrétně stanoví minimální požadavek na úvěrové hodnocení pro téměř všechny⁹ typy poskytovatelů osobního zajištění úvěrového rizika, a to včetně ústředních vlád. Toto ustanovení zřejmě není v souladu s obecnými pravidly pro snižování úvěrového rizika stanovenými v nařízení o kapitálových požadavcích, s cíli uvedeného nařízení, ale ani s novými mezinárodními standardy stanovenými v revidovaném rámci Basel III, který v případě sekuritizovaných expozic ukládá minimální požadavek na úvěrové hodnocení pouze omezené skupině poskytovatelů zajištění. Tato změna zvýší účinnost vnitrostátních systémů veřejných záruk, které pomáhají strategiím institucí pro sekuritizaci nevýkonných expozic po pandemii COVID-19.

Tyto navrhované změny spolu s navrhovanými změnami nařízení (EU) 2017/2402 umožní institucím v nadcházejících měsících udržet vysoký objem úvěrování ekonomiky, a proto významně přispějí k absorpci dopadu otřesu vyvolaného krizí COVID-19.

Tyto změny samy o sobě i ve srovnání se současným regulačním rámcem posílí úlohu sekuritizace jako nástroje, který mají instituce k dispozici pro udržení, a případně dokonce zvýšení své úvěrové kapacity, a to dvěma způsoby:

- usnadněním využití této techniky ke snížení objemu nevýkonných expozic, u nichž lze v době po krizi očekávat nárůst. Instituce tak budou moci lépe rozložit riziko na ostatní účastníky finančních operací a v konečném důsledku snížit omezení regulačního kapitálu vyplývající z dopadu vysokého objemu nevýkonných expozic při současném zachování náročných obezřetnostních norem a
- zavedením rizikově citlivějšího zacházení s tranší s vyšší předností v držení instituce, která je původcem, v případě STS rozvahové sekuritizace. Jak zdůraznilo mnoho zúčastněných stran, vypracování kritérií způsobilosti pro STS samo o sobě nebude postačovat k dosažení cíle, jímž je ekonomická životaschopnost dodržování těchto kritérií, nebude-li jejich zavedení doprovázeno rizikově citlivějším obezřetnostním zacházením v oblasti kapitálových požadavků, které by lépe odráželo jejich specifické vlastnosti.

Tento návrh stanoví rizikově citlivější zacházení pro sekuritizace nevýkonných expozic a pro tranše s vyšší předností v rámci STS rozvahových sekuritizací, zatímco kritéria způsobilosti pro druhý uvedený typ sekuritizací spolu s dalšími meziodvětvovými ustanoveními obsahuje nařízení (EU) 2017/2402.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrh zavádí změny stávajících právních předpisů. Tyto změny jsou plně v souladu se stávajícími ustanoveními politiky v oblasti obezřetnostních požadavků na instituce a dohled nad nimi, včetně „Stanoviska k regulačnímu zacházení s nevýkonnými expozicemi“ a „Zprávy o STS rámci pro syntetickou sekuritizaci“, které vypracoval orgán EBA, návrhu Komise na změnu nařízení (EU) 2017/2402, který byl přijat současně s tímto návrhem, a

⁹ Jedinou výjimkou jsou ústřední protistrany.

závěrečné zprávy fóra na vysoké úrovni pro unii kapitálových trhů nazvané Nová vize pro evropské kapitálové trhy¹⁰.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tento návrh je součástí širší reakce Komise na pandemii COVID-19. Má zásadní význam pro zajištění účinnosti opatření přijatých členskými státy, Komisí a Evropskou centrální bankou. Je plně v souladu se sdělením Komise o ekonomických aspektech krize způsobené koronavirem, které bylo vydáno dne 13. března 2020¹¹, jakož i se sdělením „COVID 19 – Ekonomický balíček – Využít každé dostupné euro“, které bylo vydáno dne 2. dubna 2020¹², se sdělením „Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“¹³, s interpretačním sdělením Komise o uplatňování účetních a obezřetnostních rámců za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v EU¹⁴, které bylo vydáno dne 28. dubna 2020, a s nařízením (EU) 2020/873¹⁵.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Návrh vychází z článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, tj. ze stejného právního základu jako legislativní akt, který se jím mění.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Cílů sledovaných navrhovanými změnami, konkrétně maximalizovat schopnost institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty související s pandemií COVID-19 a zároveň zajistit jejich trvalou odolnost, může být lépe dosaženo na úrovni EU než prostřednictvím různých iniciativ jednotlivých členských států, jelikož tyto změny představují úpravy stávajících pravidel Unie v reakci na pandemii COVID-19. Problémy i jejich hlavní příčiny jsou ve všech členských státech stejné. Pokud by Unie nepřijala žádná opatření, byl by stávající regulační rámec při podpoře různých opatření přijatých veřejnými orgány na úrovni Unie i na vnitrostátní úrovni méně účinný a méně by reagoval na mimořádné problémy trhu.

Vzhledem k tomu, že nařízení o kapitálových požadavcích již tyto záležitosti reguluje, jsou možnosti členských států přijímat vnitrostátní opatření omezené a změny na vnitrostátní úrovni by byly v rozporu s platným právem Unie. Pokud by Unie přestala uvedené aspekty regulovat, podléhal by vnitřní trh bankovních služeb různým souborům pravidel, což by vedlo k roztržštění a oslabení nedávno vytvořeného jednotného souboru pravidel v této oblasti.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/files/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en

¹¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropské investiční bance a Euroskupině „Koordinovaná ekonomická reakce na koronavirovou nákazu COVID-19“, COM(2020) 112 final ze dne 13. března 2020.

¹² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Reakce na koronavirus – Využít každé dostupné euro všemi možnými způsoby k ochraně lidských životů a zdrojů obživy“, COM(2020) 143 final ze dne 2. dubna 2020.

¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru „Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“, COM(2020) 456 final ze dne 27. května 2020.

¹⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Interpretační sdělení Komise o uplatňování účetního a obezřetnostního rámce za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v EU – Podpora podnikům a domácnostem v souvislosti s krizí COVID-19, COM(2020) 169 final ze dne 28. dubna 2020.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/873 ze dne 24. června 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a (EU) 2019/876, pokud jde o některé úpravy v reakci na pandemii COVID-19 (Úř. věst. L 204, 26.6.2020, s 4).

- **Proporcionalita**

Tato opatření Unie jsou nezbytná k dosažení cíle, jímž je maximalizovat schopnost institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty během pandemie COVID-19 při současném zachování soudržnosti obezřetnostního rámce. Navrhované změny nepřesahují řešení vybraných ustanovení obezřetnostního rámce Unie pro instituce, která se zaměřují výhradně na opatření, jež mají zajistit překonání stávající pandemie COVID-19. Navrhované změny se navíc omezují na otázky, které nelze řešit v rámci stávajícího prostoru pro uvažování, který poskytují stávající pravidla.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Tento návrh není doprovázen samostatným posouzením dopadů. Vzhledem k naléhavosti opatření, která mají být přijata na pomoc oživení po krizi na finančních trzích a v reálné ekonomice v důsledku pandemie COVID-19, bylo posouzení dopadů nahrazeno analýzou nákladů a přínosů obsaženou v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je podkladem pro balíček týkající se oživení kapitálových trhů. Do značné míry také vychází z přípravné práce, kterou provedl orgán EBA. Dopad opatření, která se tímto návrhem mění, byl navíc podroben analýze v posouzení dopadů provedeném pro nařízení (EU) 2017/2401. Cílem návrhu je především propracovat nastavení kapitálových požadavků, pokud jde o expozice vůči STS rozvahovým sekuritizacím a expozice vůči sekuritizacím nevýkonných expozic.

Navrhované změny by měly mít jen omezený dopad na administrativní zátěž institucí a jejich náklady na přizpůsobení svých interních operací, přičemž se očekává, že náklady budou kompenzovány výhodami plynoucími z dostupnosti kapitálu. Navrhované změny se týkají ustanovení, která institucím umožňují používat příznivější zacházení, avšak takové zacházení jim neukládají.

- **Základní práva**

Není pravděpodobné, že by tento návrh měl přímý dopad na práva zakotvená v Listině základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá rozpočtové důsledky pro orgány Unie.

5. OSTATNÍ PRVKY

a) Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

(1) Odstranění regulačních překážek sekuritizace nevýkonných expozic

Stávající regulační rámec EU pro sekuritizaci je navržen tak, aby zohledňoval nejběžnější vlastnosti typických sekuritizačních transakcí, tj. sekuritizací zajištěných seskupením úvěrů bez selhání. Přesněji řečeno, současný rámec pro sekuritizaci používá jako svůj hlavní regulační faktor úvěrové riziko sekuritizovaných expozic, přičemž uplatňuje korekci u faktorů „ovlivnění“, aby zahrnul rizika zmocnění a modelu, která jsou pro sekuritizace typická. Při uplatnění na sekuritizace nevýkonných expozic vyplývají z tohoto rámce kapitálové požadavky, které se ukázaly být nepřiměřené, a to zejména u tzv. „přístupů na základě

vzorče“ (tj. SEC-IRBA a SEC-SA). Důvodem je skutečnost, že kalibrace těchto přístupů není v souladu s rizikovými faktory specifickými pro nevýkonné expozice.

Přístupy SEC-IRBA a SEC-SA se opírají o kvantitativní informace o úvěrovém riziku, které jsou založeny na hrubé účetní hodnotě expozic zahrnutých do seskupení, a v důsledku toho z nich vyplývají rizikové váhy, které jsou ve srovnání s rizikovými vahami použitelnými podle přístupu k sekuritizaci založeného na externím ratingu (dále jen „přístup SEC-ERBA“) příliš vysoké. Tento dopad je obzvláště výrazný u tranší s vyšší předností v rámci sekuritizací nevýkonných expozic, na které se podle přístupů SEC-IRBA a SEC-SA vztahují proporcionalně vyšší rizikové váhy než na jiné tranše.

Navrhované nařízení by v novém článku 269a zavedlo nový rámec pro sekuritizace nevýkonných expozic, podle něhož:

- by se na tranši s vyšší předností v rámci tradiční sekuritizace nevýkonných expozic vztahovala paušální riziková váha ve výši 100 % za předpokladu, že nevratná sleva z kupní ceny činí alespoň 50 % z hrubé účetní hodnoty expozic, a
- všechny ostatní tranše sekuritizací nevýkonných expozic by podléhaly obecnému rámci se dvěma specifickými úpravami:
 - na rizikovou váhu by se vztahovala minimální úroveň 100 % a
 - použití tzv. základních parametrů IRB v případě sekuritizovaných expozic způsobilých pro použití přístupu SEC-IRBA v souladu s článkem 254 nařízení o kapitálových požadavcích by bylo zakázáno.

V souladu s doporučením obsaženým ve stanovisku EBA z roku 2019 by navíc bylo vyjasněno, že pokud instituce použijí maximální úroveň podle článku 268 nařízení o kapitálových požadavcích na pozice, které drží v sekuritizaci nevýkonných expozic, očekávané ztráty podle odstavce 1 uvedeného článku by se měly vypočítat bez nevratné slevy z kupní ceny a jakýchkoli dalších specifických úprav o úvěrové riziko.

Aby bylo možné splnit podmínky pro výše uvedené zvláštní zacházení, nový článek by použil definici pojmu „sekuritizace nevýkonných expozic“ obsaženou v nařízení (EU) 2017/2402, tj. sekuritizace, v níž alespoň 90 % expozic v podkladovém seskupení představují nevýkonné expozice ve smyslu článku 47a nařízení o kapitálových požadavcích.

(2) Preferenční zacházení pro tranše s vyšší předností v rámci STS rozvahové sekuritizace

STS rozvahová sekuritizace umožňuje institucím přenášet úvěrové riziko prostřednictvím majetkového nebo osobního zajištění úvěrového rizika zakoupeného nebo poskytnutého jinými investory, což znamená uvolnění kapacity pro nové úvěry reálné ekonomice a zajištění účinnějšího sdílení rizik mezi účastníky finančních operací.

Stávající rámec pro sekuritizaci, jak je stanoven v nařízení (EU) 2017/2402, nezahrnuje v režimu STS žádnou formu rozvahové syntetické sekuritizace. Důvodem je zejména nedostupnost systematických údajů a skutečnost, že v době přijetí uvedeného nařízení nebyly provedeny dostatečné technické přípravné práce. Přesto však nařízení o STS sekuritizaci vyžaduje, aby Evropský orgán pro bankovníctví vypracoval zprávu o proveditelnosti rámce pro STS sekuritizaci týkající se rozvahových syntetických sekuritizací. Zpráva orgánu EBA zveřejněná dne 6. května 2020 uvádí nezbytné údaje a technickou analýzu odůvodňující vytvoření tohoto rámce. Nová kritéria STS pro STS rozvahové sekuritizace, jak je doporučuje zpráva orgánu EBA, se řídí strukturou stávajících kritérií STS pro tradiční sekuritizaci programů obchodních cenných papírů nezajištěných aktiv, která byla zavedena v novém unijním rámci pro sekuritizace v roce 2017, tj. zahrnují požadavky na jednoduchost,

standardizaci a transparentnost, které jsou v případě potřeby přizpůsobeny specifickým vlastnostem rozvahové syntetické sekuritizace.

Kromě toho tato kritéria zahrnují řadu požadavků týkajících se pouze rozvahové syntetické sekuritizace, jako jsou požadavky na zmírnění úvěrového rizika protistrany, které je v těchto syntetických strukturách přirozeně obsaženo, a to včetně požadavků na způsobilé smlouvy o ochraně, protistrany a kolaterál, požadavků týkajících se různých strukturálních prvků sekuritizační transakce a požadavků, které zajišťují, aby se rámec týkal pouze STS rozvahové sekuritizace.

Článek 270 nařízení o kapitálových požadavcích dovoluje zvláštní zacházení pouze pro určitou podskupinu rozvahových syntetických sekuritizací, konkrétně sekuritizací splňujících tato kritéria:

- (a) nejméně 70 % sekuritizovaných expozic musí být expozice vůči malým a středním podnikům;
- (b) sekuritizace musí splňovat tradiční kritéria STS použitelná na rozvahovou syntetickou sekuritizaci;
- (c) úvěrové riziko, které si neponechává původce, musí být převedeno prostřednictvím záruky nebo protizáruky splňující řadu podmínek.

Na základě doporučení zprávy orgánu EBA se rovněž navrhuje zavést cílené a rozsahem omezené preferenční zacházení pro expozice vůči STS rozvahovým sekuritizacím, které se zaměří na tranše s vyšší předností. Toho by bylo dosaženo rozšířením zacházení, které je v současné době stanoveno v článku 270 nařízení o kapitálových požadavcích, na širší škálu podkladových aktiv.

(3) Uznání nástrojů pro snižování úvěrového rizika u sekuritizovaných pozic

Podle čl. 249 odst. 1 a 2 nařízení o kapitálových požadavcích může instituce uznat majetkové nebo osobní zajištění úvěrového rizika ve vztahu k sekuritizované pozici stejným způsobem a za stejných podmínek, jaké stanoví obecný rámec snižování úvěrového rizika použitelný na nesekuritizované expozice. Odstavec 3 uvedeného článku však zavádí výjimku z tohoto obecného režimu. Konkrétně pro instituce uplatňující standardizovaný přístup stanoví dodatečné kritérium způsobilosti pro uznávání osobního zajištění úvěrového rizika. Toto dodatečné kritérium způsobilosti představuje požadavek na minimální úvěrové hodnocení pro téměř všechny typy poskytovatelů osobního zajištění úvěrového rizika, včetně ústředních vlád.

Toto ustanovení zřejmě není v souladu s obecnými pravidly pro snižování úvěrového rizika stanovenými v nařízení o kapitálových požadavcích a s cíli uvedeného nařízení. Není skutečně jasné, proč například záruka poskytovaná institucí nebo ústřední vládou, která splňuje kritéria způsobilosti pro poskytovatele zajištění obsažená v obecných pravidlech pro snižování úvěrového rizika, ale nesplňuje kritérium minimálního úvěrového hodnocení podle čl. 249 odst. 3 nařízení o kapitálových požadavcích, nemůže být akceptována jako způsobilé snížení úvěrového rizika v rámci pro sekuritizace, ale lze ji akceptovat jako způsobilé snížení úvěrového rizika, je-li poskytnuta pro nesekuritizovanou expozici. V tomto ohledu revidovaný rámec Basel III schválený v prosinci 2017 ukládá v případě sekuritizovaných expozic požadavek minimálního úvěrového hodnocení pouze omezené skupině poskytovatelů zajištění. Konkrétně se v revidovaném rámci Basel III tento požadavek vztahuje pouze na subjekty, které nejsou vládními subjekty, subjekty veřejného sektoru, institucemi nebo jinými obezřetnostně regulovanými finančními institucemi.

S ohledem na tyto aspekty a s ohledem na význam, který mohou mít systémy veřejných záruk na pomoc sekuritizaci nevýkonných expozic ve fázi oživení, se navrhuje změnit čl. 249 odst. 3 nařízení o kapitálových požadavcích a sladit pravidla pro snižování úvěrového rizika vztahující se na sekuritizované expozice s obecným rámcem, a to v souladu s dohodou dosaženou na mezinárodní úrovni Basilejským výborem pro bankovní dohled.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,**kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o úpravy rámce pro sekuritizaci na podporu hospodářského oživení v reakci na pandemii COVID-19**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pandemie COVID-19 má vážné dopady na jednotlivce, podniky, systémy zdravotní péče a ekonomiky členských států. Komise ve svém sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 27. března 2020 nazvaném „Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“ zdůraznila, že likvidita a přístup k financování budou v nadcházejících měsících i nadále představovat problém. Je proto zásadní podpořit oživení po závažném hospodářském otřesu způsobeném pandemií COVID-19 zavedením cílených změn stávajících právních předpisů v oblasti finančních služeb. Tento balíček opatření se přijímá pod názvem „balíček týkající se oživení kapitálových trhů“.
- (2) Úvěrové instituce a investiční podniky (dále jen „instituce“) budou hrát v rámci tohoto oživení klíčovou úlohu. Zároveň budou pravděpodobně samy zasaženy zhoršující se hospodářskou situací. Příslušné orgány poskytly institucím dočasný kapitál, likviditu a operační úlevu s cílem zajistit, aby instituce mohly i nadále plnit svoji úlohu při financování reálné ekonomiky v náročnějším prostředí.
- (3) Sekuritizace představují významný prvek řádně fungujících finančních trhů, protože přispívají k diverzifikaci zdrojů financování institucí a k uvolnění regulatorního kapitálu, který je poté možné převést tak, aby podporoval další poskytování úvěrů. Sekuritizace kromě toho poskytují institucím i jiným účastníkům trhu další investiční příležitosti, čímž umožňují diverzifikovat portfolio a usnadňují tok prostředků podnikům a fyzickým osobám jak v rámci jednotlivých členských států, tak přes hranice v celé Unii.

- (4) Je důležité posílit kapacitu institucí poskytovat po pandemii COVID-19 reálné ekonomice potřebný tok financování a současně zajistit, aby byla zavedena odpovídající obezřetnostní ochranná opatření k zachování finanční stability. Cílené změny nařízení (EU) č. 575/2013 týkající se rámce pro sekuritizaci by měly přispět k dosažení těchto cílů a posílit soudržnost a doplňkovost tohoto rámce s různými opatřeními, která se přijímají na úrovni Unie i členských států v reakci na pandemii COVID-19.
- (5) Konečné prvky rámce Basel III zveřejněné dne 7. prosince 2017 ukládají v případě sekuritizovaných expozic požadavek minimálního úvěrového hodnocení pouze pro omezenou skupinu poskytovatelů zajištění, konkrétně pro subjekty, které nejsou vládními subjekty, subjekty veřejného sektoru, institucemi nebo jinými obezřetnostně regulovanými finančními institucemi. Je proto nezbytné změnit čl. 249 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 tak, aby byl v souladu s rámcem Basel III, aby se zvýšila účinnost vnitrostátních systémů veřejných záruk, které pomáhají strategiím institucí pro sekuritizaci nevýkonných expozic po pandemii COVID-19.
- (6) Stávající unijní obezřetnostní rámec pro sekuritizaci je navržen na základě nejběžnějších vlastností typických sekuritizačních transakcí, tj. úvěrů bez selhání. Ve svém „Stanovisku k regulačnímu zacházení se sekuritizacemi nevýkonných expozic“¹⁶ ze dne 23. října 2019 Evropský orgán pro bankovníctví (dále jen „EBA“) poukázal na to, že současný obezřetnostní rámec pro sekuritizaci stanovený v nařízení (EU) č. 575/2013 při použití na sekuritizace nevýkonných expozic vede k nepřiměřeným kapitálovým požadavkům, neboť přístup k sekuritizaci založený na interním ratingu (dále jen „přístup SEC-IRBA“) a standardizovaný přístup k sekuritizaci (dále jen „přístup SEC-SA“) nejsou v souladu s rizikovými faktory specifickými pro nevýkonné expozice. Mělo by být proto zavedeno zvláštní zacházení pro sekuritizace nevýkonných expozic.
- (7) Jak poukázal orgán EBA ve své „Zprávě o STS rámci pro syntetickou sekuritizaci“ ze dne 6. května 2020, je nezbytné zavést zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou (STS) rozvahovou sekuritizaci. Vzhledem k nižšímu riziku zmocnění a modelu u STS rozvahové sekuritizace ve srovnání s rozvahovou syntetickou sekuritizací jinou než STS by mělo být zavedeno odpovídající rizikově citlivé nastavení pro STS rozvahové sekuritizace, jak doporučuje orgán EBA ve své zprávě. Větší využití STS rozvahové sekuritizace podporované rizikově citlivějším zacházením pro tranše s vyšší předností v rámci těchto sekuritizací uvolní regulační kapitál a v konečném důsledku obezřetnostně řádným způsobem dále zvýší úvěrovou kapacitu institucí.
- (8) Aby byl zohledněn vývoj mezinárodních standardů pro expozice vůči sekuritizacím nevýkonných expozic, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU.
- (9) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž maximalizovat schopnost úvěrových institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty související s pandemií COVID-19 a zároveň zajistit jejich trvalou odolnost, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jich z důvodu jejich rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

¹⁶

<https://eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/npls>

(10) Nařízení (EU) č. 575/2013 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,
PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1
Změny nařízení (EU) č. 575/2013

Nařízení (EU) č. 575/2013 se mění takto:

- (1) v čl. 249 odst. 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:
„Odchylně od odstavce 2 musí mít způsobilí poskytovatelé osobního zajištění úvěrového rizika uvedení v čl. 201 odst. 1 písm. g) úvěrové hodnocení vypracované uznanou externí ratingovou agenturou na stupni úvěrové kvality 3 nebo vyšším.“;
- (2) vkládá se nový článek 269a, který zní:

„Článek 269a
Zacházení se sekuritizacemi nevýkonných expozic

1. Riziková váha pro pozici v sekuritizaci nevýkonných expozic se vypočítá v souladu s článkem 254, přičemž minimální úroveň činí 100 %.
 2. Odchylně od odstavce 1 přidělí instituce sekuritizované pozici s vyšší předností v tradiční sekuritizaci nevýkonných expozic rizikovou váhu ve výši 100 %, pokud byly expozice v seskupení zajišťujícím sekuritizaci převedeny na sekuritizační jednotku pro speciální účel s nevratnou slevou z ceny ve výši nejméně 50 % z nominální hodnoty expozic.
 3. Instituce, které podle kapitoly 3 této hlavy nesmějí používat vlastní odhady ztrátovosti ze selhání a konverzních faktorů, pokud jde o expozice seskupení, nesmějí u pozice v sekuritizaci nevýkonných expozic pro výpočet objemů rizikově vážených expozic použít přístup SEC-IRBA.
 4. Pro účely čl. 268 odst. 1 se očekávané ztráty spojené s pozicemi v sekuritizaci nevýkonných expozic zahrnují po odečtení nevratné slevy z ceny podle odstavce 2 tohoto článku a případně jakýchkoli dodatečných specifických úprav o úvěrové riziko.
 5. Pro účely tohoto článku se „sekuritizací nevýkonných expozic“ rozumí sekuritizace nevýkonných expozic ve smyslu čl. 2 bodu 24 nařízení 2017/2402.“;
- (3) článek 270 se nahrazuje tímto:

„Článek 270
Pozice s vyšší předností v STS rozvahové sekuritizaci

Instituce, která je původcem, může vypočítat objemy rizikově vážených expozic u STS rozvahové sekuritizace uvedené v čl. 26a odst. 1 nařízení 2017/2402 v souladu s články 260, 262 nebo 264 tohoto nařízení, podle okolností, jsou-li splněny obě tyto podmínky:

- (a) the securitisation meets the requirements set out in Article 243(2);
- (b) pozice se kvalifikuje jako sekuritizovaná pozice s vyšší předností.“;
- (4) v čl. 456 odst. 1 se doplňuje nové písmeno l), které zní:

„1) změny článku 269a tohoto nařízení s ohledem na vývoj mezinárodních standardů pro expozice vůči sekuritizacím nevýkonných expozic.“

Článek 2

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*